

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI
EGYLET TULAJDONA.
TELEFON: 158 SZÁM.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET, AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ EGYLET
ÉS A „HANGYA” KÖTELEKÉBE TARTOZÓ SZÖVETKZETEK HIVATA-
LOS KÖZLÖNYE. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓ HIVATA
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCZA 10 SZÁM
TELEFON: 158 SZÁM.

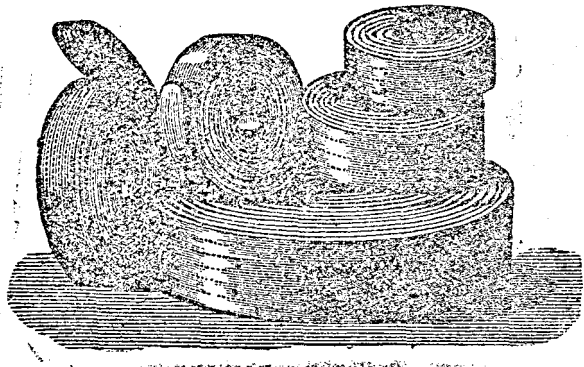
Az E. G. E. alapító tagdíja 2000 lel, rendszeres tagdíja évi 100 lel, ktszázadik és tisztséviselők részére 50 lel. A tagok az Erdélyi Gazdát 1924 100 lel pótdíj ellenében kapják. 1070

A lapfelfüggyelző bizottság felfüggyellete mellett felelős szerkesztő és kiadó:

TÖRÖK BÁLINT
AZ E. G. E. TITKÁRA

Előfizetési díj nem tagok részére:
Egy évre 250 lel Negyed évre 75 lel
Fél évre 125 lel Egyes szám 5 lel

Eredeti WOLFNER-féle Géphajtó-szíjak

belföldi és amerikai

Gépkenő- és Hengerolajok. Merevszir, Olajozók és Zsírozók, Klingerrit, Asbest és Gummi tömitőlapok, Manillazsineg és zsákok a legjobb minőségben

állandóan raktáron!
az E. G. E. géposztályánál,

HANN és Társa

Gép- és Műszaki Kereskedelmi r.-t.

CLUJ—KOLOZSVÁR

Str. Regina Maria 11.

Sürgöncim: HANNCOMP. Telef. 2—36.

Mire való a méreganyag a növényben?

Tudvalévő dolog, hogy a föld minden táján terem mérges növény. Olyan növények azok, amelyek valami mérges anyagot tartalmaznak. Mérges anyagnak azt mondjuk, ami az embernek és az állatoknak megárt, rosszul-életet, esetleg halált is okoz. Ezeket az anyagokat a kémia alkaloidáknak és glycosidáknak nevezi. Alkaloidák alatt organikus bázisokat értünk, vagyis a növényekben képződött olyan nitrogéntartalmú lúgos természetű vegyületeket, amelyek többnyire erős élettani hatásuk által tűnnek ki. Ilyen a mákban előforduló morfin, a dohányban előforduló nikotin, a burgonyában található solanin, a nadragulyában képződő atropin stb. Glykozidák alatt pedig a növényekben található olyan anyagokat neveznek, amelyek hígított savakkal, alkáliakkal vagy fermensekkel szőlőcukorrá és egyéb anyagokká szétbomlanak. Ilyen pl. a gyöszűvirágban keletkező digitalin, az oleander, gyöngyvirág, hérics, tengeri hagyma, hunyor, Strophanthus, Strychnos stb. méreganyaga. Az a kérdés: milyen célt szolgálnak ezek az anyagok a növény életében? Tekintettel arra, hogy ezek az anyagok nagyon elterjedtek a természetben, azért kell, hogy valami célt szolgáljanak. Van-e valami szerepük a növények táplálkozása körül, avagy bomlási termékek azok, amelyeknek a növény már nem veszi hasznát?

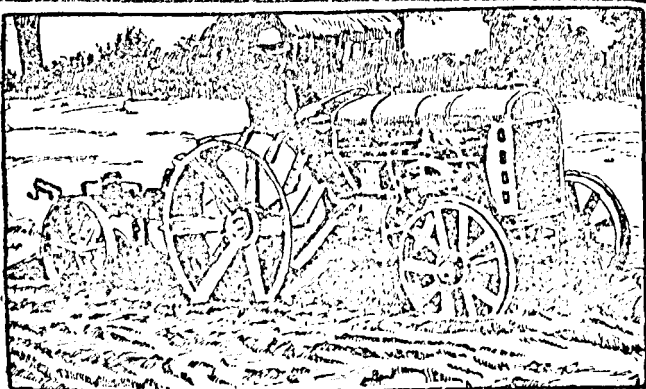
Hogy erre a kérdésre megkapjuk a választ, sokan kísérleteztek különböző irányban és így kialakultak bizonyos nézetek a növényi méreganyagokról és rendeltetéséről. Legáltalánosabb az a vélemény, hogy a méreganyag kifejlesztésével és testében való fölhalmozásával a növény védekezik az állatolt okozta pusztítástól. Erre sokszor láthatunk eseteket. A gumókban és gyökerekben fölhalmozódó ártalmas anyagok sok állatot visszatartanak a gumó és gyökér elrágásától. Sokszor nem is kell, hogy mérges anyagot tartalmazzon a növény,

elég ha kellemetlen az íze és az állat tartózkodik a rágásától. A kolozsvári csikoskertben és az akadémiai régi főkerben mindig igen sok a vízi pocok, amely a földben meneteket tur és mindenféle gyökeret és gumót elrág. Amikor a csikoskertben zilizt természettem, ennek is nekiesett a vízi pocok, de csak a külső héját rágcsálta, csakhamar abba hagyta a rágást, mert a ziliz husos gyökere igen sok nyálkaanyagot tartalmaz, amely kellemetlen volt a pocoknak. A pocok szerette volna a ziliz husos, vastag gyökerét elfogyasztani, de a sok nyálkaanyagtól visszarettent. A fűzesbe tévedt nyul az ott található csermely ciprust (Myricaria) télen elrágja, de a fűzfát nem bánja, mert annak a kérge salicin-t tartalmaz, amely keserű és összehúzó ízt ad a fűzfa kérgének. Ilyen esetek láttára kimondották a tudósok, hogy mindezek a különleges anyagok a növényekben védelmül szolgálnak és ezért az alkaloidákra és glykozidákra is ugyanezt mondták.

Csak hogy a természet megcáfol bennünket. Ha látjuk, mennyire pusztítja a földi bolha a nadragulya levelét, úgy hogy szitamódra átlukasztja, a csiga meg lerágja azt a mérges levelet, amelytől az ember hamar felfordul kételyünk támad ezen feltevés ellen. A nadragulya szép fénylő fekete bogója roppantul mérges. Gyermekek már igen sokszor megmérgeződtek vele. Mégis a veréb, a rigó s a tyúk megeszi jóízűen ezt a mérges bogót és nem árt meg neki. Apró rovarok ráják a belindek, a dohány, a burgonya levelét ártalom nélkül, ellenben ha az ökörnek beadjuk ezeket, az megmérgeződik tőle.

Nem mondhatjuk ki tehát általános érvénynyel a mérges anyag védő hatását.

Másik vélemény az volt, hogy a magvakban oly sokszor található méreganyag a csirázó mag védelmére van, amely szerint a magban felhalmozódott alkaloida a mag csirázásakor kiszivárog a magból az őt körülvevő földbe, megmérgezi a mag közvetlen környékét és

„Fordson Tractor”-ok

Személy- és teherautók, autó alkatrészek, mindenféle gazdasági gépek megtekinthetők és beszerezhetők a

„PERRY”

cégnél. Cluj, Strada Regina Maria
No. 2. Telefon 999. szám.

ezáltal csak ennek a magnak a részére biztosítja ezt a területet. Így tapasztalta *Tunmann* berlini tanár, hogy az ebvészmagvak (*Strychnos*), amelyek a sztrichnin nevű roppant mérges anyagot tartalmazzák, csirázásukkor a mérgegyanyag egyharmadát átadták a környezetük talajának, amelyet ilyenformán megmérgeztek. De viszont *Sabalitschka* és *Zaher* ugyancsak az ebvészmagvakkal megejtett csiráztatási kísérleteik alkalmával azt tapasztalták, hogy a magvakat körülvevő föld nem tartalmazott sztrichnint, sőt ellenkezőleg azt vették észre, hogy az ebvészmagvából kikelt csira növénykének gyökere elpusztult, ha sztrichninoldattal öntözték, viszont a csirázó borsó igen jól tűrte a mérges oldatot.

Hasonlót talált *Baur* a nadragulya és a maszlag magvainak a csiráztatásánál. Az ezen magvából kikelt növénykékre károsan hatott a különböző erősségű atropinoldattal való öntözés. Károsan hatott ezen csiranövénykékre az olyan vízzel való öntözés is, amelyben a maszlag magját 8 napon keresztül áztatták. Ellenben amikor csirázó fűmagot öntözött nevezett tudós ugyanezzel a vízzel, az ugyan tovább nőtt. A csirázó mérges mag körül keletkező méregzőna feltevése tehát meg van cáfolva.

A mérgegyanyag szerepének harmadik magyarázata az, hogy az alkaloidokat nitrogéntartalmú tápláló vegyületeknek mondották, amelyeknek a növény testének fölépítése körül szerepök van, első sorban a fehérje vegyületek képződésével függ össze.

Ennek ellenőrzése céljából *Sabalitschka* az átokhinárral végzett kísérleteket, mikor ettől a vízi növénytől megvonta a nitrogéntartalmú tápláló anyagokat, de ezek helyett alkaloidokkal táplálta. Adott neki kokaint, morfiint, nikotint, koffeint stb. különböző erősségű oldatokban, de egyetlen egy esetben sem tapasztalta a fehérje-vegyületek gyarapodását.

Azt gondolták továbbá, hogy az alkaloidok nitrogéntartalmú tartalékanyagok gyanánt halmozódnak föl a növényekben, de ez ellen *Tschirch* hirneves berni tanárnak kísérletei, aki azt tapasztalta, hogy a mérges alkaloidokat tartalmazó magvak nem használták föl az alkaloidokat csirázásukkor, hanem annak nagy részét fölhasználatlanul nátrahagyták a mag héjában. Pl. a mák üres tokja is tartalmaz alkaloidát, a maszlag, beléndek, a teanövény, a kakaonövény és több másféle növény magjának héja csirázás után is tartalmazott alkaloidát. Más növényeknek, mint a khina-orvosságot adó khinafa (*Cinchona*), a nyilmérget adó curara-növények parája, mely életlenül véve, holt szövetnek veendő, szintén tartalmaz elég sok alkaloidát.

A kék csillagfűt magjának alkaloid tartalma pedig csirázás folyamán nem hogy fogyott volna, de még növekedett. Mindezek az esetek tehát ellene szólnak annak, hogy az alkaloidok mint tartaléktápláló anyagok halmozódnak föl a növényekben.

Ebben a kérdésben azonban nekem az a tapasztalatom, hogy talán mégis némi szerephez juttathatják az alkaloidokat a növény táplálkozása körül. Erre a feltevésre az alábbi két eset jogosít.

A kolozsvári gyógynövénykísérleti állomáson évek óta folynak kísérleteink a beléndek természetével. Nagyon sokszor megessik, hogy a vetett beléndek levelét nagyon erős mértékben ellepi a lisztharmat. Már most azt kutattuk, hogy milyen a lisztharmatos beléndeklevelnek az alkaloidtartalma. Lássuk apasztotta-e a levélen élősködő lisztharmatpenész a levél alkaloidtartalma. Azt találtuk, hogy a lisztharmatos levél félannyi alkaloidát tartalmazott mint az egészséges levél. Mig az egészséges levél több vizsgálat középátlaga szerint 0.112% alkaloidát tartalmazott, addig a lisztharmatos levélben csak 0.054%-t tudunk kimutatni. Vizsgáltuk azután az olyan beléndeklevelet is, amelyen a lisztharmat még csak a levél hegyét támadta meg, míg a levél nagyobb része még mentes volt a lisztharmattól. Az ilyen levélben az alkaloidtartalom a lisztharmat élősködése folytán csak 0.06% al volt kisebb, mint az egészséges levélé, mert míg az egészséges levélnek 0.19% alkaloidtartalma volt, addig a csucsán lisztharmatos levélé 0.13% volt.

(Folyt. köv.)

Hat új falu épül Szatmármegyében.

A földreform végrehajtásának munkája Szatmármegyében a befejezéshez közeledik. A kisajátított uradalmak földjét megyeszerte most parcellázzák.

Legjobban a központi járásban sietnek a földek kiosztásával, mert ebben a járásban hat falura való családot telepítenek a vármegye legtermékenyebb területére és itt hamarosan meg is kezdik az építkezést. A nagykarolyi járás 20 községe közül 1922. óta felparcellázták Portelek, Reszege, Vezend és Mezöterem községek határában levő kisajátított földeket, a múlt hónapban pedig Piskolt és Mezöpetri községek határait is. Folyamatban vannak a mérnöki munkálatok Kismajtényban és Dengelegen is, ahol még ezen a héten hivatalosan átadják a földeket új tulajdonosaiknak. Ugyancsak folynak a munkálatok a következő községekben is: Börvely, Gilvác, Domahida, Érendréd, Szaniszló, Bere, Csomaköz, Mezöfény és Csanaloston is.

A házhelyek kiosztására is sor kerül most már. Nagykarolyban 600 házhelyet osztanak ki és a tisztviselők részére külön 185 kettőnek megfelelő terület. A házhelyigénylők arra számítottak, hogy 400 négyszögmétert kapnak fejenként, azonban mindegyik csak 288 négyszögmétert kap. A miniszterium ugyanis városépészeti és gyakorlati okokból nem engedi meg nagyobb házhelyek kiosztását. Az új tulajdonosok a törvény 14. szakasza szerint öt éven belül kötelesek hozzáfogni az építkezéshez, vagy legalább is kötelesek a házhelyeket gyümölcsfákkal befásítani. Ellenkező esetben minden jogukat, sőt befizetett pénzeiket is elvesztik.

1. *Ujsecrisora*. Piskolton már tavasz óta kin laknak a scarisoiari telepesek a gróf Fetterféle Berger-tanya épületében. A Piskolt mellett

épülő új falut a telepesek régi lakóhelyéről nevezték el Ujsecrisorának.

2. *Hóra utódainak falva*. Szaniszló mellett gróf Károlyi József uradalmából kétezer katasztrális holdat sajátítottak ki a telepesek részére. Ehhez hozzácsatoltak gróf Dégenfeld csomaközi birtokából ötszáz holdat. Az új községet a parasztfelkelés egyik vértanújáról, Hórától nevezték el. Comuna Urmasilor lui Horiának nevezték el, ami Hóra utódainak faluját jelenti.

3. *Lucaciu utódainak községe* nevet kapta Lucaciu László dr. volt lacfalusi lelkész emlékére az a falu, amelyet most építenek Börvely mellett, ahova Nagybánya mellől telepítik a lacfalusiakat. Az új faluba kétszázötven házat fognak építeni. A falu a börvelyi vashídnál kezdődik és a kálmándi erdőnél végződik. Ide csatolják a kálmándi és kaplonyi kisajátításokból maradt felesleget, úgy, hogy azok a lehetőséghez képest egy komplexumot képezzenek.

4. *A Sándor major területéhez* Kismajtény határában, a közeli falvakból fennmaradó földeket csatolják és ezzel együtt lesz az új falu területe. Ennek a falunak az alapját a gróf Károlyi Lajostól kisajátított birtok képezi.

5. *Mezöterem*. Egy kis telepet jelent majd harminc telepes a gróf Károlyi László mezöteremi birtokán. Ez a birtok 356 katasztrális hold területen fekszik. Az új telepnek a nevét még nem határozták meg.

6. *Ujszentjános*. A hatodik falunak az alapját is a gróf Károlyiak birtoka vetette meg. Gróf Károlyi Melinda Nagykároly mellett levő Szentjánosnak ismert tanyájából indul ki és Vezend irányában halad, az országut mindkét oldalán. Az új telepítést Ujszentjánosnak nevezik el. Egyelőre száz családot telepítenek be Ujszentjánosra.

Kisbörök szakközlemények.

A nyulbörök elkészítése.

Friss házinyulbörökért a kereskedők nem adják meg a kellő értéket, azért ajánlatos, ha jól akarjuk eladni, vagy saját használatunkra akarjuk megtartani, a bőrt előbb teljesen kiszáritani. A nyári bőr nem alkalmas a szörmének való kikészítésre, azonban bőrnek kikészítve, cipőbélésnek alkalmas. Szörmének csak a téli nyulbör jó, (októbertől februárig, csak hideg télen márciusig). A bőr kikészítésénél a következőképpen kell eljárni: A bőr egy deszkára lesz kifeszítve. Ennek kellő nagyságának kell lennie, pl. 70 cm. hosszú, a nagyobb szélessége 24 cm. és a kisebbik szélessége 8 cm., a széle legömbölyített legyen. Most a szőrös felével befelé fordítjuk a bőrt és a farkánál és lábainál egy-egy szöggyel megerősítjük. A külső (húsos) felét ekkor egy meleg folyadékkal, mely áll 1 liter vízből, 0.5 kg. tim-sóból és 50 gr. sóból, bekenjük és száradni hagyjuk. Ez az eljárás 2-3-szor megismétlendő.

Ilyen módon, ha a bőrök a levegőn megszáradtak, ekkor összeszedjük és egy száraz helyen elraktározzuk. De miután az egymásra felhalmozott bőrökbe a moly befészkelheti magát, tanácsos időnként alaposan kirázni és kikéfélni. Az ilyenképpen helyesen kezelt bőrök most már készek arra, hogy a szücs kezeibe kerüljenek.

„Gazdák”

**Biztosító Intézet
Részv.-Társaság**

Székhelye: Arad. Vezérképviselőségek: Aradon, Kolozsváron, Brassóban, Temesváron, Nagyváradon, M.-vásárhelyen, Déván, D.-sz. mártonban, Gy.-fehérváron, Szatmáron, N.-enyeden és Tordán. Elfogad tűz, jég, élet, állat, befőzés, lopás, baleset, szavatosság, kilyázási stb. biztosításokat. Egyesületi tagok külön kedvezményben részesülnek. Minden biztosítási ügyben részletes tájékoztatást nyújtanak a vezérképviselőségek és egyesületünk titkári hivatala.

Kérdés — felelet.

Kérdés.* Kérem sziveskedjék felvilágosítást adni, mely dinnyefaj, t. i. görög dinnye vagy a sárga cukordinnye ad több és jobb minőségű pálinkát, vagy lehet a kettőt összekeverve is főzni? 100 kg. dinnye mennyi és milyen szesz-fokú pálinkát adhat? milyen az eljárás? a dinnyét összetörve azonnal lehet-e üstbe tenni? vagy úgy mint a szilvát, előbb kádakban erjedni hagyni? A kifőzött cejrét lehet-e dísznó vagy ökör etetésre használni. K. M. (1012. 1924.)

Vegyes közlemények.

Demonstrációra készülnek a cukorrépa termelők. Ismeretes a nagyközönség előtt az a küzdelem, amelyet érdekeik védelmében a cukorrépa-termelők végig küzdenek a gyárakkal, illetve a kormánnyal a cukorrépa beváltási árak megállapítása alkalmával. A tavaly tudvalevőleg a répa árak közveve ugyan, de maximálva voltak, miért is a gazdák alacsony árat kaptak. Az ideai árak felől való tárgyalások megkezdése előtt az E. G. E. cukorrépa-termelői szakosztálya a regátbeli termelők bevonásával egy országos nagygyűlést szándékozik rendezni, hogy e kérdésben a gazdaközönség álláspontját megismerje, azt a kormánynak tudomására hozza és a jogos kívánságok meghallgatását kérje, vagy ha kell, követelje. A maximálás rendszerének további fenntartása a ma virágzó cukorrépa-termelésünknek a gabona-termelés módjára való visszaesését vonná maga után, amely körülmény viszont a drága külföldi cukor behozatalát tenné szükségessé. A gyűlés megtartását a szakosztály szeptember első felére tervezi, annak idejéről az érdekelteket értesíti.

Kedvezményes vasuti jegy a mintavásárt és állatkiállítást látogatók részére. A kolozsvári árumintavásárt és tenyészállatkiállítást látogatók részére 75%-os kedvezményes vasuti jegy váltására jogosító igazolványt küld a E. G. E. titkári hivatala, amennyiben eziránt levelezőlapon megkeresést kap.

Termelők és terménykereskedők között még ma is sokan vannak, akik nem tudják, hogy a mezőgazdasági termények eladásakor 1 százalékos illetéket kell fizetni. A pénzügyminiszterium 48.361/923 számú rendelet alapján buza, árpa zab, rozs, kukorica, cukorrépa, krumpli, hagyma, repcse, len, kender, napraforgó mag, lencse, borsó, paszuly, — továbbá: mindenféle liszt, liszt-tészták, maláta, dara, (kása) és korpa esnek ezen illeték alá. A rendelet, amely a múlt év őszén jelent meg, előírja, hogy 1923 május hó 1-ig visszamenőleg meg kellett volna fizessék a fenti termények eladása után járó illetékeket, azonban sokan elmulasztották a rendelet intézkedéseit teljesíteni. A rendelet szigoruan előírja, hogy a felsorolt termények eladásáról egészen külön napi jegyzéket kell vezetni, hogy az ilyen nyilvántartások alapján a pénzügyigazgatóság közegei pontosan megállapíthassák a kirovandó illeték összegét. A mulasztásokra való tekintettel a *pénzügyigazgatóságok nyomtatékosan felhívják azokat* a terményeladással foglalkozó kereskedőket, mezőgazdasági nagytermelőket, bankokat, társaságokat, malmokat, cséplőgéptulajdonosokat, hogy az eladott termények után járó 1 százalékos illetéket azonnal fizessék be 1923 május 1-ig visszamenőleg, mert különben a helyszíni vizsgálatok alkalmával tapasztalt mulasztások esetén a be nem fizetett illeték összegének tiszteresével fogják büntetni.

A malmok és kenyérsütődék ellenőrzése. A minisztertanács aprobálta Marzescu miniszter javaslatát, melynek értelmében a kenyérelátást ellenőrző bizottságnak feladata lesz ellenőrizni a malmokat és kenyérsütődéket, hogy a mi-

nisztertanács által megállapított hivatalos 3 típusú kiörlést és sütést betartsák. Az ellenőrzőbizottságba kinevezte a kormány az összes ipari felügyelőket.

Buza kiviteli illetékének újabb emelése. A legutóbbi minisztertanács, melyen I. C. Bratianu miniszterelnök elnökölt, az új kenyér- és buzarezsím életbeléptetése következtében előállott helyzettel foglalkozott. Marzescu miniszter, az ipari és kereskedelmi kormány képviselőjében felhívta a minisztertanács figyelmét arra, hogy a kiörlési rendelet megkerülésével számos visszaélést követnek el és tanácsolja, hogy külön ankkéttel hívjanak egybe, melyen a visszaélések megakadályozásának módjait tárgyalják meg. A minisztertanács ezután rátért annak a helyzetnek a bírálatára, mely a buza kiviteli illetékének revízióját követte. A megbeszélések folyamán az a vélemény merült föl, hogy a lakosság kenyérelátásának biztosítása céljából a buza kiviteli vámját ismét fel fogják emelni.

A kenyér árak megállapítása. Bár a kormány minisztertanácsai jegyzőkönyvvel életbeléptette az új gabona és lisztrezsimet, ennek gyakorlati megvalósítása a buza árának gyors drágulása következtében olyan nehézségekbe ütközik, melyek lehetetlené teszi a liszt és ezáltal a kenyér árának hosszabb időre való megállapítását. A belügyminiszterium a városok polgármesterei hivatalainak körrendeletet küldött, amelyben utmutatást ad a maximális lisztárak megállapítására. A körrendelet a buza vagonját 70 ezer lejes áron veszi számítások alapjául, melyből a kiörléssel a malmok vagononként 81.900 lejt realizálhatnak. Felhívja a körrendelet a primári hivatalokat, hogy gondoskodjanak a lakosság barna lisztel való ellátásáról és hogy a barna liszt ára ne haladja meg a 7 lejt. A fővárosi malmok elégedetlenek a rendelettel szemben, mivel ez 80 kg. os sulyu búzát vesz alapul, holott az új aratásból származó legjobb minőségű buza sulya sem haladja meg a 72—74 kg. ot. Így a mostani kiörlési rendelet szerint csak rossz minőségű barna lisztet tudnának forgalomba hozni.

Szegődménylevelek és napszámjegyzékek kaphatók az E. G. E.-nél. Több oldalról merült fel az a kívánság, hogy a gazdaközönség gazdasági nyomtatvány szükségletéről gondoskodjék az E. G. E. Ezen kívánalomnak eleget teendő az egyesület egyelőre szegődménylevelet és napszámjegyzéket nyomatott. A szegődménylevél alkalmas bármily gazdasági alkalmazott alkalmazási feltételeinek felsorolására, a kivett járandóságok feltüntetésére és az átadott tárgyak leltározására. Ezek ára drbkint 2 L. A napszámjegyzék viaszos vászon borítékkal 100 oldalas füzetenként 20 L., 50 oldalas füzetenként 15 L.-ért 16 oldalas nagy ivenként füzetlenül 5 L.-ért áll a gazdaközönség rendelkezésére. Megrendelhetők az E. G. E. titkári hivatalában. (Kolozsvár Attilautca 10.) és a Minerva r. t. könyvkereskedésben, Cluj Str. Regina Maria.

A kolozsvári árumintavásár nagyobb lesz az 1921. évinél. Az árumintavásáron a gazdák részéről kevesen vesznek részt, noha vetőmagvak, borok, méz stb. egyéb gazdasági termények iránt már is élénk érdeklődés nyilvánul meg. A mintavásár aug. 31-től, szept. 15-ig tart. A mezőgazdasági csoportban a termények beküldhetők aug. 31-ig.

A kolozsvári tenyészállatkiállítás iránt a magyar gazdaközönség részéről jelentékeny érdeklődés nyilvánul meg úgy, hogy annak sikere előreláthatólag biztosítva lesz. A kiállításon helydíjat nem kell fizetni, szalastakarmányról és alomról is a rendezőség gondoskodik. A vasuti fuvardíjat a rendezőség a kiállítók részére megtéríti.

Terjesszük az „Erdélyi Gazdát”
a gazdák körében!

PIAC.

Országos vásárok.

Augusztus hó 25-én Bikszád, Alsóvist (3) Kerelőszentpál (4) Kákófalva. — 26-án Kápolnokmonostor (2) — 27-én Magyarirata, Marosillye, Sülemed, Csákóva, Beszterce (6) Nagysármás (3) Omoldova (2). — 28-án Hát-szeg, Nagyselyk, Orlát, Topánfalva (2) Tövis, Alibunár. — 29-én Sóvárad (2) Alczina (3) Csákigorbó (2) — 30-án Nagyzerénd, Zalatna. — 31-én. Marosvásárhely.

A gabonapiac helyzete tudósítónk jelentése szerint lényegében változatlan és továbbra is a szilárdaság jegyében mozog, habár a pénzhány következtében egy-egy napra a vétekedv meg is csappan és átmeneti stagnáció is mutatkozik. Különösen szilárd a tengeriüzlet. A bánáti fengeriért ma állomásokon 620 lejt követelnek. Az árpa rendkívül szilárd, külföldi és belföldi keresletre, mellyel a kínálat nem tud lépést tartani. Takarmányárpáért ma már 725 lejt is fizetnek erdélyi és bánáti állomásokon. A rozs némileg ellanyhult, rozstól 630—640 lejtért lehet első kézből kapni. Buza 825—840 lejt állomásokon. Káposztarepce szilárd, 1500—1600 lejt.

Gyapju árak: Delta tudósítónk írja, hogy ott a cigája gyapju ára kgént 100 lejt.

Szerkesztői üzenetek.

P. H. Delta. A jelzett közleményeket piac rovatunkba szoktuk leadni, ha azok közérdekűek. Amennyiben pedig magán érdeket szolgálnak, a hirdetés rovatába utaljuk.

HIRDETÉSEK.

Kézdimartonosi fogyaszt. és ért. szövetkezet 1924. évi szeptember hó 7-én d. u. 3 órakor a község házában évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, egy közgyűlés 1924. év szeptember hó 14-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. Javaslat az üzletrésztöke emelésére. 1924. év június 30-án a tagok száma 127, üzletrészeinek száma pedig 558 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bonthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Mártánus, 1924. aug. hó 15.

Az igazgatóság.

Bethlenháza fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi szeptember hó 14-én délután 3 órakor a község házában 1924. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, egy közgyűlés 1924. év szeptember hó 21-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. Javaslat az üzletrésztöke emelésére. 1924. év június 30-án a tagok száma 285, üzletrészeinek száma pedig 782 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bonthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Bethlenháza, 1924. július 1. *Az igazgatóság.*

Misztótfalu fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi szept. hó 14-én. d. u. 3 órakor a község házában 1924. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az

* Kérjük gazdatársainkat, hogy e kérdésre vonatkozó tapasztalataikat meelőbb közölni sziveskedjenek.

alapszabályok 24. §-a értelmében meghívottnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év szeptember hó 21-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemtől való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. Javaslat az üzletrésztőke emelésére. 1924. év június 30-án a tagok száma 154, üzletrészeinek száma pedig 2928 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Misztótfalu, 1924 június 28.

Az igazgatóság.

Csókfalvai fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi augusztus hó 31-én d. u. 3 órakor a község házában évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívottnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év szeptember hó 7-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemtől való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Javaslat az üzletrésztőke emelésére. 8. Netaláni indítványok. 1924. év június 30-án a tagok száma 152, üzletrészeinek száma pedig 1106 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Satul cioc, 1924. augusztus 6.

Az igazgatóság.

Nagykászoni fogy. és értékesítő szövetkezet 1924. évi augusztus hó 31-én d. u. 3 órakor a szövetkezetnél évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívottnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év szept. hó 7-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemtől való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Javaslat az üzletrésztőke emelésére. 8. Netaláni indítványok. 1924. év június 30-án a tagok száma 211, üzletrészeinek száma pedig 655 volt, az év folyamán belépett régi tag 7 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Nagykaszon, 1924. augusztus 6-án.

Az igazgatóság.

Illyefalvai fogy. és értékesítő szövetkezet 1924. évi szeptember hó 7-én délután 3 órakor a község házában évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívottnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év szeptember hó 14-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemtől való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő bizottság választása. 7. Javaslat az üzletrésztőke emelésére. Netaláni indítványok. 1924. év június 30-án a tagok száma 106, üzletrészeinek száma pedig 6450 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Illyen, 1924 június 30.

Az igazgatóság.

Biharvajdai fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi szeptember hó 7-én délután 3 órakor a község házában évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25. §-a értelmében meghívottnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év szept. hó 14-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Az alapszabályok 21., 24., 31., 36. §-ainak módosítása. 2. Netaláni indítványok. Kelt Biharvajda, 1924. augusztus 15.

Az igazgatóság.

Kézdivásárhelyi fogy. és értékesítő szövetkezet 1924. szeptember hó 7-én délután 3 órakor a község házában 1924. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívottnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. évi szept. 14-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemtől való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. Javaslat az üzletrésztőke emelésére. 1924. év június 30-án a tagok száma 1298, üzletrészeinek száma pedig 2138 volt, az év folyamán kilépett 2 tag 5 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Kézdivásárhely, 1924. augusztus 9.

Az igazgatóság.

Ozsdolai fogyasztási és értékesítő szövetkezet az 1924. évi szeptember hó 7-én délután 3 órakor a község házában 1924. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24 §-a értelmében meghívottnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év szept. hó 14-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemtől való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. Javaslat az üzletrésztőke emelésére. 1924. év június-hó 30-án a tagok száma 252, üzletrészeinek száma pedig 10681 volt, az év folyamán belépett 3 tag 3 üzletrésszel, kilépett 2 tag 2 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Ojduła, 1924. aug. hó 12-én.

Az igazgatóság.

Apróhirdetések.

Szakszkolát és kertészetet végzett több évi gyakorlattal ispáni vagy kertész állást keresek azonnali belépésre. Személyes bemutatkozásra szíves ajánlatot kérek a kiadóba. 3695

Eladó. Gr. Degenfeld uradalom hadadli gazdaságában 9 drb. mangalica tenyésztés kan és 10 darab. merinol tenyésztés kos u. p. Szilagyecseh-Alsószipor. 3700

165 darab racka és cigája anyajuhból 6 drb. frlez racka tenyészkösből álló juhnyáj szeptember hó végén br. Horváth Arthur székelyfalvi gazdaságában eladó. 3703.

Gazdatiszt aki jelenleg nagyobb gazdaságban mint Intézől állást foglalkozik el,

állásomat családi okok miatt szeretném felcserélni folyó évben. Beszélék románul és magyarul, nős vagyok család nélkül. A gazdaság minden ágazatát szakszerűen értem ugyszintén szőlő és méhészetet. Cím a kiadóban. 3708

Szőlőkezelő, illetőleg szakképzett vincellér kerestetik jó termőképes öt holdas szőlőm több éves részes műveléséhez. Kaucióval rendelkező egyének ajánlatokat bizonyítvány másolatok kíséretében küldjék be melőbb ajánlott levélben alábbi címre: Klein Albert sulat (radákai nyel) pirtokos Dej (Postafiók 115). 37 0

60 hold első rendű szántóföld és kaszáló hat évre haszonbérbe adandó. Cucerdena (Székelykocsárd) Jud. Turda-Arles Özv. Basa Gerőné. 2813.

Szárított sertéstrágya

Hivatalos analizissel kimutatott nagy foszfor nitrogén és kali tartalommal. Az összehasonlító trágyázási kísérleteknél a legjobban bevált. A legolcsóbb és a legjobb universális trágya. 100 mázsa (1 waggon) légenszárított sertéstrágya ab waggon Arad, Lel 3000.—

Megrendelhető:

Mezőgazdák Kereskedelmi p.-t.-nál
Arad. 3705.

Odvosi 3. számú nemesített vöröskalászu őszi buza

Bőtermő, rozsdálló, a megdőlésnek kiválóan ellentálló, jó lisztet adó fajta, a tiszavidéki buzából a Maros völgyében pedigree-módszer szerint nemesítve. A munkálatokat 1918-ig a magyaróvári m. kir. Növénynevelő Intézet ellenőrizte.

Megrendelhető a nemesítő,

dr. Konopi Kálmán

gazdaságában ODVOS, u. p. CONOP Jud. Arad, továbbá a Mezőgazdák Kereskedelmi R.-T. utján, Aradon.

3701

Traktor

20 lóerős nyersolajmotorral és 5 barázdás ekével, elsőrangú svéd gyártmány, a leg-tökéletesebb kivitelben, alig használva olcsó ár mellett raktáromról azonnal szállítható.

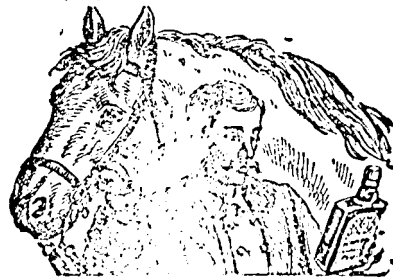
3712

SCHLEIB kereskedelmi és ipari vállalat
Nagyszeben, Vasut-utca 15.

Párisi világiállítás „Grand Prix” 1900.

KWIZDA-féle Restituons-Fluid
mosóvíz lovak számára

1000 Szóvédjegy, címke és csomagolás védve. 1000

60 év óta az udv. és versenyistállóknál van használatban nagyobb strapáknál elő- és utóerősítőül, inak merevségénél stb.

KWIZDA-féle Restituons-Fluid

kapható minden gyógyszerárban és drogeriában, csak a KWIZDA névvel valódi. 3647